

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



Факультет агротехнологій та  
природокористування  
спеціальність 201"Агрономія"

**Буйвал Олексій Юрійович**

студент групи АГР 1601-1

# ЗВІТ

про виробничу практику в ТОВ Кролевецький Комбікормовитй Завод  
(назва господарства)

Кролевецького району Сумської обл

з "20" травня 2019 р. по "26" липня 2019 р.

До захисту  
*М.В. Радченко*

СУМИ – 2019

# ЗМІСТ

<b>ВСТУП</b>	<b>3</b>
<b>1. ҐРУНТОВО-КЛІМАТИЧНІ УМОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО - ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСТВА</b>	<b>4</b>
1.1. Географічне та адміністративне розташування господарства	4
1.2 Кліматичні і погодні умови за звітний період	4
1.3. Землекористування і ґрунти господарства	5
1.4. Спеціалізація і поєднання галузей	5
1.5. Трудові та матеріальні ресурси, їх динаміка і структура	6
<b>2. ЗЕМЛЕРОБСТВО</b>	<b>7</b>
2.1. Структура посівних площ	7
2.2. Системи сівозмін	7
2.3. Системи основного обробітку ґрунту	12
<b>3. АГРОХІМІЯ</b>	<b>13</b>
<b>4. НАСІННИЦТВО</b>	<b>17</b>
<b>5. ЗАХИСТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДНИКІВ ХВОРОБ І БУР'ЯНІВ</b>	<b>17</b>
<b>6. РОСЛИННИЦТВО</b>	<b>19</b>
<b>7. ОХОРОНА ПРАЦІ</b>	<b>25</b>
<b>8. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА</b>	<b>27</b>
<b>ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ</b>	
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</b>	
<b>ДОДАТКИ</b>	

## Вступ

Агроном (греч. *agronomos*, від *agros* — поле й *nomos* — закон) — фахівець сільського господарства з вищою освітою, що володіє всебічними знаннями переважно в галузі землеробства.

Агроном:

- Організовує виробництво сільськогосподарських культур.
- Визначає раціональну структуру посівних площ.
- Розробляє системи сівозміни, внесення добрив і застосування засобів захисту рослин.
- Складає науково обґрунтовані карти обробітку культур і робочі плани на окремі періоди сільськогосподарських робіт і організовує їхнє виконання.
- Застосовує індустріальні прийоми агротехніки.
- Здійснює заходи з одержання високих урожаїв на поливних і осушених землях.
- Ставить і вирішує завдання, пов'язані з організацією насінництва, прогнозуванням одержання нових сортів і гібридів сільськогосподарських культур.
- Здійснює виробничі дослідження й наукові дослідження.
- Організовує зберігання, первинну переробку й реалізацію сільськогосподарських культур.

Фахівець даного профілю працює у фермерських господарствах, інших сільськогосподарських підприємствах і в наукових організаціях як агроном, бригадир, науковий співробітник, керівник відділення й ін.

Повинен знати: загальнобіологічні дисципліни, у тому числі фізіологію рослин і біологічну хімію, мікробіологію, генетику; землеробство, рослинництво, основи селекції й насінництва польових культур; агрохімію, меліорацію; економіку області, підприємства й ін.

Головне завдання виробничої практики отримати досвід агронома майбутньому спеціалісту.

# 1. ГРУНТОВО-КЛІМАТИЧНІ УМОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО - ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСТВА

## 1.1. Географічне та адміністративне розташування господарства

ТОВ Кролевецькій Комбікормовий Завод Місто Кролевець знаходиться на лівому березі річки Реть в місці впадання в неї річки Свидня. До областного центру м. Суми — 149 км. Через північно-західну околицю протікає річка Рудка.

Великих водних басейнів, що впливають на клімат майже немає.

## 1.2. Кліматичні і погодні умови за звітний період ТОВККЗ

тривалість вегетаційного періоду с-г культур залежить від площі які вони займають. В середньому 90-120 днів.

На території м. Кролевець панує помірно континентальний клімат, з теплим літом і помірно холодною зимою. Середні температури липня становлять +20...+25°C, у січні стовпчик термометра опускається до відмітки -6...-9°C.

Сумарна кількість сонячної радіації становить від 3800 до 4200 МДж/м<sup>2</sup> (за середніх умов хмарності), а кількість годин сонячного сяйва за рік — 2000.

Рівнинність обраної території сприяє вільному проникненню і поширенню над нею помірних морських і континентальних повітряних мас, а також арктичних. Водночас значна протяжність України в меридіональному напрямку зумовлює трансформацію морських повітряних мас у континентальні з просуванням на схід.

Максимум опадів випадає влітку у вигляді дощів.

Погода у 2019 році була на рівні з минулими роками крім червня і липня.

У першій декаді червня погода в м. Кролевець формувалася під тривалим впливом області підвищеного атмосферного тиску. Внаслідок таких процесів утримувалася аномально висока для середини червня температура повітря. За

аналізом даних багаторічних метеорологічних спостережень це була найжаркіша друга декада червня, починаючи із 1980 р. У більшості днів середні добові температури повітря на декілька градусів перевищували липневу та серпневу норму.

Початок першої декади липня був спекотним із рекордними температурами вдень (+33-39°C) та середніми добовими температурами повітря, на 2-9°C вищими за норму. Надалі, під впливом активних холодних атмосферних фронтів із північного заходу, відбулося похолодання... Коливання температури були надзвичайно великими - на початку декади, у найжаркіші дні, максимальна температура часом досягала абсолютних позначок.

Зміна погоди супроводжувалась нерівномірними дощами, часом у супроводі сильного вітру, грози та граду.

Впродовж 1-6 днів в м.Кролевець, відзначалися невеликі опади. Кількість за декаду становила від 5 до 25% норми (від 1 до 10 мм).

Пануючі вітри за весь рік були Північно-Східні до 5м/с.

### **1.3.Землекористування і ґрунти господарства**

Ґрунт на полях представлений чорноземом типовим. Вміст гумусу середній для чорноземів і достатній для отримання високих врожаїв. Кислотність ґрунту рН близька до нейтральної.

### **1.4.Спеціалізація і поєднання галузей**

ТОВ ККЗ спеціалізується на вирощуванні ярої пшениці, ріпаку, озимої пшениці, кукурудзи та соняшнику. З кожним роком господарство розширяє свої володіння. Площа господарства в регіоні займає 50 тис/га з них 18.3 с-г. угідь. На мою думку з появою ринку землі ,господарство значно збільше кількість власних угідь і буде впроваджувати найновіші технології вирощування с-г. культур.

## 1.5.Трудові та матеріальні ресурси, їх динаміка і структура

ТОВ ККЗєвеликим господарствомсеред інших.Відділок “ ККЗ” налічує 6 менших відділків на землях трьох районів ( Кролевецький Глухівський Коропський.МенаСосницяРайгородок).

В ньому працює 262 людей ,з них 22 жінки і 240 чоловіків.

Розподіл по посадам ;

- 4 жінок працюють куховарками
- 6 жінок працює бухгалтерами
- 12 жінок працює прибиральницями
- 9 чоловіків працює агрономами
- 1 чоловік працює головним агрономом
- 1 чоловік працює директором фірми
- 1 чоловік працює юристом
- 3 чоловіків працюють електриками
- 3 чоловік працює бригадиром
- 6 чоловіків працюють зав. складом
- 6 чоловіків працюють зварювальниками
- 22 чоловіків працює комбайнерами
- 23 чоловік працюють різноробочими
- 43 чоловіків працюють трактористами
- 55 чоловіків працюють водіями зерновозів
- 29 чоловіків працюють механіками
- 38 чоловіків працюють охоронцями

Господарство повністю забезпечене технікою, має свою ремонтну базу.

Техніка не працює понад нормово. Господарство забезпечене паливно-мастильними матеріалами в достатку. Техніка зберігається в ангарах ,в задовільних умовах.

## 2. ЗЕМЛЕРОБСТВО

### 2.1. Структура посівних площ

Структура посівних площ — відсоткове відношення розміру посівних площ окремих сільськогосподарських культур до їх груп (зернові, технічні, картопля та овоче-баштанні, кормові культури) та цих груп до загальної посівної площі. ТОВ ККЗє велике за площею господарство 50т/га. Поля господарства знаходяться на території трьох районів. Поля розкидані по всіх районах, більшість з них розташовані поруч. Найбільші поля засіяні кукурудзою.

Найменші засіяні озимою пшеницею.

В 2019 році структура посівних площ виглядає наступним чином:

1. Кукурудзи-40 тис/га (57,5%)
2. Соняшник-7 тис/га (15,8%)
3. Озима пшениця-3тис/ га (11,5%)

### 2.2. Системи сівозмін

Раціональна структура посівних площ, науково обґрунтоване чергування культур у сівозміні - незамінна умова високої культури землеробства. Дотримання сівозмін важливе для будь-якої системи землеробства. Особливо зростає роль сівозмін під час застосування ґрунтозахисної системи землеробства.

Всі польові сівозміни організуються на першій еколого-технологічній групі, на землях з крутістю схилів 0-3°. Високий рівень потенційної родючості, можливість максимальної механізації всіх виробничих процесів завдяки рівнинним умовам дозволяють зробити ці сівозміни високо інтенсивними.

Інтенсифікація обумовлюється програмуванням розширеного відтворення родючості ґрунту, використанням інтенсивних сортів сільськогосподарських культур, захистом рослин, максимальною механізацією всіх виробничих процесів.

Залежно від потреб у продукції рослинництва польові сівозміни можна насичувати різними культурами, але існують і науково обґрунтовані межі, за які не

бажано і навіть шкідливо виходити.

Ці межі обумовлені тривалістю життя у ґрунті після збирання культури специфічних шкідників, збудників хвороб, насіння бур'янів. Існують допустимі терміни повернення культур на попереднє місце.

З урахуванням допустимих меж насичення сівозмін різними культурами і виробничої спеціалізації господарств розроблена оптимальна структура інтенсивних польових сівозмін на землях першої еколого-технологічної групи.

На полях другої еколого-технологічної групи організовують ґрунтозахисні сівозміни. Значну питому вагу в них становлять багаторічні трави, зернові культури набувають другорядного значення, а просапні цілком виключаються або їх можна використовувати лише при смуговому розміщенні культур.

Землі третьої еколого-технологічної групи крутістю понад 7° залужуються багаторічними травами і травосумішами та виводяться з ріллі. На них організовують сіножаті. Трави культивують протягом 4-7 років, після чого здійснюють перезалуження через посів озимої пшениці на зелений корм з підсівом багаторічних трав.

На всіх технологічних групах поля сівозмін повинні вписуватись у рельєф, тобто довгі сторони полів повинні бути паралельними горизонталям або відхилятися від них до допустимих меж.

Ширина полів при їх контурному розміщенні мусить бути рівновеликою, щоб не ускладнювати роботу сільськогосподарських машин і знарядь. Таку організацію території ще називають контурно-смуговою. Бажано, щоб ширина контурів була кратною до ширини захвату основних ґрунтообробних та посівних машин і знарядь.

Класифікація сівозмін;

**Ґрунтозахисними** називаються сівозміни, в яких набір сільськогосподарських культур, їх розміщення і чергування забезпечують захист ґрунтів від ерозії

**Овочевими** називаються сівозміни, в яких овочеві культури займають усю або більшу частину площі ріллі.



**Спеціальні сівозміни** призначені для вирощування культур, які потребують спеціальних умов і агротехніки вирощування. У них вирощують рис, коноплі, махорку, тютюн, лікарські рослини тощо.

Сівозміни того чи іншого типу поділяються на певні види. В Україні впроваджені такі види сівозмін: **зернопарові, зернопаропросапні, зернопросапні, зернотрав'яні, плодозмінні, просапні, трав'яно-просапні, травопільні, сидеральні та ін.**

У зернопаровій сівозміні посіви зернових, що займають більшу частину площі сівозміни (60-70%), чергуються з полем чистого пару. Під чистим паром може бути до 15-20%, під просапними культурами - до 20% площі сівозміни. Зазначені сівозміни є в південних і південно-східних дуже посушливих районах Степу. Прикладом зернопарової сівозміни може бути така: 1) чистий пар; 2) зернові; 3) зернові; 4) зернові. Для боротьби з вітровою ерозією в таких сівозмінах застосовують смугове розміщення пару і посівів пшениці, куліси й безполіцевий обробіток ґрунту із залишенням на поверхні стерні, а також спеціальні знаряддя та сівалки.

У зернопаропросапній сівозміні посіви зернових культур, що займають 50-70% площі, чергуються з чистим паром (6-10%) і просапними культурами, які становлять 30-40% сівозмінної площі. Висівають також однорічні й багаторічні трави. Польові сівозміни цього виду займають значні площі в степових і південно-східних лісостепових районах. Основна продукція - зерно, сировина олійних культур (соняшник), частково цукрові буряки. Для боротьби з вітровою та водною ерозіями просапні культури і пари розташовують смугами, чергуючи їх із зерновими і розміщуючи упоперек схилу (в районах водної ерозії) або впоперек пануючого напрямку вітру (в районах вітрової ерозії).

У зернопросапних сівозмінах чергуються посіви зернових культур, що займають 50-60% сівозмінної площі, з просапними культурами (35-45%). Пари зайняті багаторічними й однорічними травами та зернобобовими. Це основний вид польових сівозмін у Лісостепу і частково на Поліссі. Основна продукція - зерно, цукрові буряки, картопля, льон-довгунець.

У зернотрав'яній сівозміні більшу частину ріллі займають зернові, а на решті її площі вирощують багаторічні трави (від одного до трьох полів). У льонарських господарствах у зернотрав'яній сівозміні вирощують льон. Така сівозміна називається зернольонотрав'яною, наприклад: 1 - зайнятий пар; 2 - озимі; 3 - ярі зернові з підсівом трав; 3,4 - багаторічні трави; 5 - льон; 6 - озимі; 7 - ярі зернові. За наявності поля чистого пару зернотрав'яна сівозміна перетворюється в зернопаротрав'яну. Зернотрав'яні сівозміни та їх різновидності поширені на Поліссі, особливо в районах, віддалених від промислових центрів, де мало вирощується картоплі.

Зернотрав'яні сівозміни мають значну ґрунтозахисну здатність і можуть розміщуватися на схилах до 5°, а при застосуванні ґрунтозахисного обробітку ґрунту - до 7°.

Плодозмінною, або зернотрав'яно-просапною, називають сівозміну, в якій зернові культури займають не більше половини площі ріллі й чергуються з просапними і бобовими культурами. У класичній плодозмінній норфольській сівозміні під зернові відводили 50% площі, під просапні та бобові трави - по 25%. За такого співвідношення культур можна здійснити принцип плодозміни, тобто чергування, коли одна за іншою обов'язково розміщуються культури, що належать до різних груп за біологічними особливостями і технологією вирощування, тобто між двома зерновими розміщують кормову траву, просапну бобову або технічну культуру.

Таким чином, плодозмінна сівозміна являє собою комбінацію двопільних ланок, у яких одне поле зайняте зерновими хлібами, друге - однією з культур, що належать до вищевказаних груп. У практиці переважали сівозміни з посівом бобових трав, які замінили поле чистого пару. Це добре виражено в норфольській сівозміні із таким чергуванням культур: 1 - конюшина; 2 - озима пшениця; 3 - турнепс; 4 - ячмінь з підсівом конюшини.

Плодозмінні сівозміни поширені на Поліссі і в Лісостепу. 1 - зайнятий пар; 2 - озима пшениця; 3 - цукрові буряки; 4 - ячмінь і овес з підсівом багаторічних трав; 5 - багаторічні трави; 6 - озима пшениця; 7 - цукрові буряки; 8 - горох і вика на зерно;

9 - озима пшениця і жито; 10 - кукурудза на зерно, просо, горох.

У типових плодозмінних сівозмінах поле бобових займають багаторічними травами (конюшиною, люцерною, еспарцетом та ін.). Використання їх протягом двох років у багатопільній сівозміні не порушує плодозміни.

Плодозмінні сівозміни мають невелику ґрунтозахисну здатність і при розміщенні на схилах понад 2° потребують додаткових протиерозійних заходів.

У просапних сівозмінах просапні культури займають більшу частину площі ріллі. При великому насиченні виникає необхідність у висіванні просапних підряд два роки і більше. У цих сівозмінах багаторічні й однорічні трави займають до 10-20% площі. Польові просапні сівозміни займають невеликі площі в краще забезпечених вологою лісостепових районах, а також на зрошуваних і частково на осушених землях. Ці сівозміни слід розміщувати на ґрунтах, які не зазнають ерозії, на рівнинних або із незначним схилом землях із застосуванням ґрунтозахисної технології вирощування просапних культур.

Травопільні сівозміни передбачають значні (20-70%) площі посіву сумішок бобових і злакових багаторічних трав 2-4-річного використання, посіви зернових на площі 30-50%, просапних культур 20-30%. Можуть бути сівозміни без просапних і з чорним паром. Польові травопільні сівозміни в класичному їх визначенні із сівбою сумішок багаторічних трав і розміщенням по скибі ярих культур трапляються рідко в поліських районах, на схилових еродованих землях передгірних і гірських районів Карпат, на зрошуваних і осушених землях. На Україні цей вид сівозмін, коли більшу частину ріллі використовують під багаторічні трави, найчастіше трапляється серед кормових сівозмін. Наводимо орієнтовне чергування культур у таких сівозмінах: 1, 2, 3, 4 - багаторічні трави, 5 - зернові або льон-довгунець, 6 - однорічні трави, 7 - ярі зернові з підсівом багаторічних трав.

У трав'яно-просапній сівозміні просапні культури займають декілька полів і вирощування їх чергується з багаторічними травами. Найпоширеніші вони серед кормових сівозмін на зрошуваних і осушених землях.

На осушених землях у трав'яно-просапній сівозміні включають багаторічні трави на три-чотири роки використання і чотири-п'ять полів однорічних культур,

переважно просапних (кукурудза, картопля та ін.). Така структура посівних площ більше відповідає господарствам молочно-тваринницького напрямку. До трав'яно-просапних сівозмін належать також овочево-кормові, в яких одне-два поля займають багаторічні трави і три-чотири й більше - овочеві та кормові просапні культури. Ці сівозміни розміщуються на заплавлених землях або добре удобрених присадибних ділянках.

У сидеральних сівозмінах на одному або двох полях вирощують сільськогосподарські культури з наступним заорюванням їх зеленої маси на добриво. На решті полів розміщують зернові та просапні культури. Такі сівозміни впроваджують насамперед на піщаних ґрунтах у районах достатнього зволоження або на зрошуваних землях. Як сидеральні культури на піщаних ґрунтах вирощують люпин, на чорноземах - капустяні культури, а на засоленних ґрунтах - буркун.

У ТОВ ККЗ використовують зерно-бобову сівозміну.

50-55% зернових, 30-40% олійних, 10-15% бобові.

На 2020 рік господарство планує змінити свій пріоритет з вирощування зернових на вирощування бобових культур. Через це зміниться чергування культур у сівозміні.

На 4-му полі було посіяно після кукурудзи соняшник, це може привести до виснаження ґрунту.

Стан забур'яненості полів;

Поля не забруднені бур'янами, так як вчасно проводиться боротьба з бур'янами і проводяться всі агротехнічні процеси захисту полів від забур'яненості.

### **2.3. Системи основного обробітку ґрунту**

В ТОВ ККЗ звичайна система основного обробітку ґрунту, поля зорюють, дискують, культивують. Зернові та зерно-бобові сіють на глибину 4 см з міжряддям 12.5-19 см. Після сівби зерно-бобових відразу застосовують зубчасті котки. Дискування проводять після збирання основного урожаю на глибину 15-17 см, і перед сівбою на глибину 8-12 см.

### 3. АГРОХІМІЯ

Агрохімія (агрономічна хімія) – наука про мінеральне живлення рослин, хімічні і біохімічні процеси в ґрунті й рослинах, застосування добрив та інших агрохімікатів з метою підвищення родючості ґрунтів, збільшення врожаю, поліпшення якості сільськогосподарської продукції. Вона вивчає взаємодію рослини з ґрунтом і добривом у процесі росту й розвитку з урахуванням природно-кліматичних умов та біологічних особливостей сільськогосподарських культур.

Отже, центральними в агрохімії є три проблеми: живлення рослин, родючість ґрунту і застосування добрив. Д. М. Прянишников цей взаємозв'язок схематично зобразив у вигляді трикутника. Він зазначав, що вивчення відносин між рослинами, ґрунтом і добривами завжди було основним завданням агрохімії.

Внесені в ґрунт добрива внаслідок перетворення чинять відповідну дію на його фізичні, хімічні та біологічні властивості, після чого змінюється вплив ґрунту на рослину, її живлення, ріст і розвиток, на врожай та його якість, стійкість до несприятливих умов. Під впливом рослин і внесених добрив змінюються хімічний склад ґрунту, його родючість, відбувається перетворення добрив.

Вивчення взаємодії рослин із ґрунтом і добривами дає змогу виявити чинники, яких не вистачає в житті і живленні рослин, рекомендувати конкретні агрозаходи щодо поліпшення живлення рослин з метою підвищення врожайів сільськогосподарських культур та якості рослинницької продукції.

Застосування добрив – найбільш швидкодійний засіб втручання людини в колообіг речовин у землеробстві. Воно є основою впровадження засобів хімізації, що поряд із комплексною механізацією і меліорацією земель є одним з основних шляхів інтенсифікації сільськогосподарського виробництва та підвищення його ефективності.

Агрохімія одночасно є сільськогосподарською, біологічною і хімічною наукою, оскільки рослини – об'єкти сільськогосподарського виробництва. Вона вивчає добрива, їх властивості та вплив на врожай. Агрохіміки розробляють нові форми добрив, норми, строки і способи їх внесення, системи застосування добрив у

сівозмінах господарств, удосконалюють методи аналізу рослин, ґрунту і добрив, а також діагностику живлення рослин. Новим технологіям застосування добрив зазвичай дають не лише агрохімічну, а й економічну оцінку. Отже, агрохімія тісно пов'язана з багатьма науками – ґрунтознавством, мікробіологією, землеробством, рослинництвом, економікою, екологією тощо

Суть агрохімії як науки можна подати у вигляді трьох розділів: хімія рослин, хімія ґрунту, хімія добрив.

Хімія рослин не суперечить фізіології рослин, оскільки хімія ґрунту є розділом ґрунтознавства, а з іншого боку – невід'ємною складовою агрохімії.

Агрохімію не можна розглядати паралельно з ґрунтознавством, фізіологією рослин, землеробством і мікробіологією. Вона є складовою цих наук й охоплює питання потрібні для дослідження з метою створення оптимальних умов живлення рослин.

Генетичний зв'язок агрохімії з іншими науками

Відповідно до мети і завдання агрохімії, методи її досліджень поділяють на три групи: лабораторні, фізіолого-агрохімічні та польові дослідження, які взаємно доповнюють один одного.

Лабораторні методи досліджень передбачають використання хімічних, фізико-хімічних, фізичних і мікробіологічних методів аналізу рослин, ґрунту і добрив (фотометрія, хроматографія, спектроскопія, рентгенофлуоресцентний, мас-спектроскопія та ін.). Для точніших досліджень використовують метод стабільних і радіоактивних ізотопів. Крім того, розроблено високопродуктивні поточні лінії для одночасного визначення кількох показників, широко застосовують портативні агрохімічні прилади.

До фізіолого-агрохімічних методів досліджень належать:

- вегетаційні (проводять у спеціальних посудинах, які розміщують у вегетаційних будиночках);
- лізиметричні (застосовують посудини місткістю 1–2 м<sup>3</sup>) – для дослідження міграції і трансформування елементів живлення в ґрунті, проведення балансових експериментів;

Слід зазначити, що лізиметричний метод досліджень має низку недоліків: різні конструкції лізиметрів і методики досліджень; невідповідність ґрунтовим умовам низхідних і висхідних потоків вологи, так як розірваний капілярний місток; у ґрунт лізиметра надходить на 30 % вологи більше, ніж у польових умовах. У зв'язку з цим лізиметричний метод придатний лише для вивчення складу просоченої вологи, але втрачає реальне значення в разі перерахунку цих величин на одиницю площі.

**Аміачна селітра** – добриво, що відноситься до класу мінеральних, і має хімічну формулу  $\text{NH}_4\text{NO}_3$ . Є продуктом, отриманим після нейтралізації азотної кислоти аміаком, утвореним при з'єднанні молекулярного азоту і водню. У готовому вигляді добриво являє собою гранулібілого кольору (можливо з жовтуватим відливом) розміром від 1 до 4 мм. При зберіганні не злежується, завдяки магнезіальним добавкам. Застосування аміачної селітри

Даний вид добрива абсолютно універсальний і може використовуватися на будь-яких ґрунтах. У той же час, слід пам'ятати про те, що в залежності від виду ґрунту, Вам може знадобитися додавати деякі інші види добрив. Наприклад, якщо на буферних або лужних ґрунтах, Ви можете використовувати аміачну селітру без будь-яких обмежень, то при обробці кислих ґрунтів, Вам необхідно буде використовувати селітру в поєднанні з вапняним борошном у рівних пропорціях.

Аміачна селітра заслужила повагу фермерів за свою високу розчинність, яка дозволяє їй відмінно засвоюватися ґрунтом. Традиційно, більший ефект досягається шляхом дробового внесення добрива. Такий спосіб дозволить Вам уникнути швидкого вимивання нітратного азоту із землі. Втім, відносного того, як вносити та використовувати аміачну селітру існує безліч думок і перевірених роками технологічних рішень.

Найбільш популярні два види обробки ґрунту: при першому з яких, аміачна селітра використовується як добриво, а при другому – як підгодівля. Різниця найчастіше полягає в кількості добрива, яке необхідно аграрію для того чи іншого виду обробки ґрунту. Використання аміачної селітри для основного обробітку ґрунтів (добрива) припускає витрата матеріалу від 3-х центнерів на 1 га оброблюваної землі. Внесення аміачної селітри в якості підгодівлі припускає

використання від 1-го до 2-х центнерів добрива на 1 га ґрунту. Необхідно так само відзначити, що особливо ефективним є використання аміачної селітри для підживлення озимої пшениці та жита ранньою весною. Втім, підживлення звичайних зернових культур також дозволить Вам значною мірою збільшити врожайність.

Високий ефект при застосуванні досягається, якщо вносити аміачну селітру спільно з фосфором і калієм. Ні в якому разі, не слід використовувати аміачну селітру в якості добрива для таких рослин, як: кабачки, патисони, огірки і гарбуз. Використання селітри в даному випадку буде сприяти накопиченню нітратів в овочах.

#### Норми внесення

Озима пшениця та інші зернові – 200-360 кг на 1 га, восени.

Яра пшениця та інші зернові – 200-300 кг на 1 га, до посіву.

Озимий ріпак – 250-400 кг на 1 га, восени.

Ярий ріпак – 350 -400 кг на 1 га, до посіву.

Цукровий буряк – 300-400 кг на 1 га.

**Гранульований гній** - повністю натуральне органічне добриво. Сухий гній має ті ж властивості, що і свіжий, 1 кг сухої речовини дорівнює 4 кг свіжого добрива. Продукт зручний у використанні, позбавлений неприємного запаху, грибів і патогенних мікроорганізмів, практично не містить хлору.

Добриво забезпечує ґрунтмакро- і мікро- елементами, в їх числі азот, магній, калій, залізо, марганець, бор, цинк і мідь. Поряд з мінеральними складовими гній є джерелом органічних речовин (майже 70%). Гранульований гній покращує структуру ґрунту, розпушує її і утримує вологу, збільшує кількість кисню. Також продукт створює сприятливе середовище для розвитку ґрунтових мікроорганізмів, які будуть розкладати органічні відходи, перетворюючи їх на поживні речовини для рослин.

В ТОВ ККЗ не вносять органічні добрива тільки мінеральні (аміачна селітра та гранульований навоз) в дозі 90 кг/га селітри та 90 кг/га гранульованого навозу . Мінеральні добрива вносять тільки під час сівби.



## 4. НАСІННИЦТВО

**Сорт** (англ. cultivar) — група культурних рослин, які в результаті селекції отримали певний набір характеристик (корисних або декоративних), які відрізняють цю групу рослин від інших рослин того ж виду. Кожен сорт рослин має унікальне найменування та зберігає свої властивості при багаторазовому вирощуванні.

Сорти с-г. культур які висівають у ТОВ ККЗ

Кукурудза;

- ДКС3050
- ДКС3730

Соняшник;

- Сицилія

Оз. пшениця;

- Богдана

Всі сорти та гібриди фірма закупає в протравленому вигляді.

## 5. ЗАХИСТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДНИКІВ ХВОРОБ І БУР'ЯНІВ

Коротка характеристика Закону України про Пестециди

- мінімалізація використання пестицидів за рахунок впровадження біологічного землеробства та інших екологічно безпечних, нехімічних методів захисту рослин;
- безпечність для здоров'я людини та навколишнього природного середовища під час їх виробництва, транспортування, зберігання, випробування і застосування за умови дотримання вимог, встановлених державними стандартами, санітарними нормами, регламентами та іншими нормативними документами;
- пріоритетність збереження здоров'я людини і охорони навколишнього природного середовища по відношенню до економічного ефекту від застосування пестицидів і агрохімікатів;

- державна підконтрольність їх ввезення на митну територію України, реєстрації, виробництва, зберігання, транспортування, торгівлі і застосування;

- обґрунтованість їх застосування;

Посівний матеріал закупається уже оброблений протруйниками.

ТОВ ККЗ має на складах такі пестициди;

- інсектициди (АКТАРА 25 WG, в. г,КАРАТЕ ЗЕОН 050 CS, мк. с,Енжіо 247 SC,к.с,АКТЕЛЛІК 500 EC, к. е, Белт 480 SC,к.с.).

- Гербіциди (МайсТерПауерOD, м.д, МайсТер 62WG, в.г,Базагран 480, к.е, ТаргаСупер KE, к.е, ХармоніКласік, в.г.).

- Фунгіциди ( Архітект, с.е, Солігор 425EC, к.е, Амістар Екстра, к.с.).

- Регулятор росту (Архітект, с.е, Церон 480SL, р.к.).

- Добрива (Турбо, Авангард Бор, р.к.).

- ПАР (Тренд 90, в.р, БіоПаувер, в.к.).

Засоби захисту при роботі з пестицидами ;

- - Ізолювальні костюми
- - Засоби захисту органів дихання (ЦП-5, ЦП-5М)
- - Одяг спеціальний захисний
- - Засоби захисту ніг
- - Засоби захисту рук
- - Засоби захисту голови
- - Засоби захисту очей
- - Засоби захисту обличчя
- - Засоби захисту органів слуху
- - Засоби захисту від падіння із висоти та інші запобіжні засоби
- - Засоби дерматологічні захисні

Пестициди зберігають в спеціалізовану склад, і яке відповідає всім вимогам.

## 6. РОСЛИННИЦТВО

### Поняття і зміст технології вирощування сільськогосподарських культур

Під технологією розуміють сукупність способів і засобів здійснення виробничого процесу. Складові технології (техніка, матеріальні засоби, організація) тісно між собою пов'язані. Сільськогосподарські технології визначаються в першу чергу специфічними засобами виробництва — ґрунтом, рослинами і тваринами.

У сільському господарстві можна виділити такі поняття, як технологія сільськогосподарського виробництва, технологія рослинництва або тваринництва, технологія вирощування сільськогосподарських культур, операційна технологія виконання механізованих польових робіт тощо.

Під технологією сільськогосподарського виробництва слід розуміти сукупність способів, залежностей, засобів, послідовність і якість виконання робіт у галузі з метою одержання сільськогосподарської продукції. Технологія рослинництва включає сукупність способів, засобів, послідовність і якість виконання робіт у цій галузі з метою одержання рослинницької продукції.

Технологія вирощування сільськогосподарських культур включає перелік і послідовність робіт по вирощуванню окремих культур, збиранню і післязбиральному обробітку одержаної продукції, агротехнічні вимоги до виконання робіт, перелік технічних засобів, техніко-економічні показники. Ця технологія відображається в спеціальній технологічній карті. Операційна технологія виконання механізованих робіт передбачає способи виконання основних і допоміжних прийомів кожної окремо взятої роботи. Вона включає агротехнічні вимоги до виконання робіт, раціональне комплектування і підготовку агрегатів до роботи, підготовку поля, роботу агрегатів в загінці, контроль якості виконання робіт, заходи по охороні праці.

Розрізняють такі технології вирощування сільськогосподарських культур: ручна (немеханізована), механізована, звичайна, прогресивна, перспективна, індустріальна (промислова), інтенсивна, адаптивна, енерго — і ресурсозберігаюча, біотехнологія.

В межах сучасних технологій виділяють звичайну і прогресивну. Звичайна (традиційна) — це технологія, яка склалася в галузі рослинництва на даному етапі розвитку матеріально-технічної бази. На відміну від неї, прогресивна технологія включає найновіші досягнення науки і виробництва, випробувана в передових господарствах і рекомендована для впровадження на зміну звичайної.

На базі звичайної і прогресивної технологій формується перспективна технологія, яка передбачає впровадження на перспективу. До складу перспективних технологій відносяться індустріальна (промислова) та інтенсивна.

В зерновому господарстві продуктивність землі та праці залежить від вирішення трьох основних проблем: інтенсифікації, індустріалізації і

організації виробництва, що може бути вирішено при впровадженні відповідних технологій вирощування сільськогосподарських культур. Індустріальна (промислова) технологія означає прогресивну машинну технологію, засновану на системі машин, що відповідають сучасному рівню і забезпечують комплексну механізацію вирощування сільськогосподарських культур. Застосування індустріальних технологій можливо тільки при умові вирощування високопродуктивних сортів, впровадження сучасної техніки, використання ефективних добрив, пестицидів.

Повна комплексна механізація виробничих процесів в таких умовах стає об'єктивною необхідністю і вирішальним фактором підвищення продуктивності сільськогосподарських культур.

Проте для одержання високих і сталих урожаїв високоякісної продукції поряд з зазначеними необхідно виконувати такі вимоги: враховувати в повному об'ємі можливості конкретних ґрунтово-кліматичних умов, продуктивність сортів, біологічні особливості і вимоги рослин до умов зовнішнього середовища, підвищувати родючість ґрунту, застосовувати інтегровану систему захисту рослин від бур'янів, хвороб і шкідників. Все це може бути забезпечене лише на основі інтенсифікації виробничих процесів при вирощуванні сільськогосподарських культур.

**Технологія вирощування оз.пшениці в господарстві сорт Богдана:**

### **Попередники (ріпак ,соняшник і кукурудза)**

**Обробіток ґрунту;** основною метою обробітку ґрунту у посушливих районах є збереження вологи на час сівби пшениці, а в районах достатнього зволоження – боротьба з бур'янами, якісна заробка післяжнивних решток, особливо при розміщенні озимої пшениці після кукурудзи, багаторічних трав та внесенні органічних добрив. Залежно від попередника та вологості ґрунту застосовують відвальний або поверхневий спосіб його обробітку. Коли орний шар містить менше 20 мм продуктивної вологи, що спостерігається в посушливе літо, то після таких попередників, як горох, кукурудза, ефективнішим є безвідвальний (безплужний), або поверхневий обробіток (дисковими луцильниками, плоскорізами).

#### **Технологічні процеси**

- Дискування ; дискування проводять після збирання основного урожаю на глибину 14-16 см , і перед сівбою на глибину 8-12 см.( JOHN DEERE 9400 + LEMKEN).
- Коткування ( КЗК-3 + МТЗ-82).
- Боронування до 10 смв залежності від типу ґрунту (JOHNDEERE 9400 + борона шлейфова GreenWay 7)

### **Внесення добрив**

1. Восени на бідних ґрунтах і після гірших попередників вносять не більше N30. Внесення азоту в таких умовах сприяє кращому росту рослин восени, внаслідок формування більшої кількості пластичних речовин підвищується зимостійкість. Підставою для прийняття рішення про внесення азоту є дані ґрунтової діагностики.

2. Ранньовесняне (регенеративне) підживлення на II чи III етапі органогенезу підвищує густоту стеблостою (тому і називається регенеративним), збільшує кількість члеників колосового стрижня. Доза азоту для першого підживлення найбільше залежить від двох факторів — стану посівів і часу відновлення весняної вегетації. На добре розвинених посівах рекомендується вносити 30 % (N30-60) від повної норми азоту.

### **Підготовка насіння до сівби**

Перед сівбою насіння калібрують за крупністю і вирівняністю: очищають від насіння бур'янів та інших культурних рослин і поживних домішок; протруюють від збудників хвороб та ґрунтових шкідників; обробляють мікроелементами, бактеріальними препаратами тощо.

Протруюють насіння, доведене до стандартної вологості (14-15,5%) за 2-3 тижні або за 2-4 дні до сівби з використанням машин і комплексів.

### **Сівба**

Сіють пшеницю різними способами: звичайним рядковим з шириною міжрядь 15 см., вузькорядним з міжряддям 7,5 см., перехресним з міжряддями 15 см. Основним способом сівби пшениці є звичайний рядковий з шириною міжрядь 15 см.

Глибина 5 см , норма висіву 4,2 мл.шт/га, 200 кг/га. Сівалки (JOHNDEERE 1900, POTTINGER).

### **Догляд за посівами**

Догляд за посівами озимої пшениці починають восени. При виявленні на посівах 8-10 колоній мишей на 1 га їх знищують внесенням у нори по 150-200 г (склянку) аміачної води або розкиданням біля колоній принад з фосфідом цинку, витрачаючи його 150-400 г/га, чи зернового бактероденциду 1-2 кг/га; з появою жувелиці, підгризаючих совок посіви обприскують 40 %-м фосфамідом (БІ-58) 0,8 кг/га, 40 %-м метафосом 0,4-0,6 кг/га. Посів, уражений борошнистою россою, обприскують 50 %-м фундазолом 0,5-0,6 кг/га або байлетоном 0,6-

0,8 кг/га (200-300 л/га). Взимку і ранньою весною постійно спостерігають за ходом перезимівлі пшениці і при необхідності організують захист її від вимерзання, випрівання тощо.

### **Збирання врожаю**

Збирають озиму пшеницю у фазі воскової стиглості зерна, застосовуючи однофазний (пряме комбайнування) і двофазний (роздільний) способи збирання. Двофазним способом збирають забур'янені посіви, густу високорослу пшеницю, сорти, схильні до обсіпання. Починають збирати при досягненні зерном вологості 30-32%. Збирають комбайнами (JOHNDEERE 9760 STSi CLAAS LEXION 560).

**Технологія вирощування соняшника сорт Сицилія.**

## **Попередники ( Соя, оз. пшениця, кукурудза)**

### **Обробіток ґрунту**

Технологічні процеси.

- Дискування ; дискування проводять після збирання основного урожаю на глибину 14-16 см , і перед сівбою на глибину 8-12 см. (JOHNDEERE 9400 + LEMKEN).

- Коткування (КЗК-3 + МТЗ-82).

- Боронування до 10 смв залежності від типу ґрунту (звичайні борони + МТЗ-82).

### **Підготовка насіння**

Сіють насіння схожістю не менше 85%. Насіння перед сівбою обробляють Колфуго Супер.

### **Внесення добрив**

Добрива вносять під час сівби ( гранульований гній). В дозі 70 кг/га

### **Сівба.**

Сіють пунктирним способом з шириною міжрядь 70см і 45см. Сіють при прогріванні 10 – сантиметрового шару ґрунту до +10+12 °С. Глибина 5 см .

Строки сівби; при використанні ґрунтових і страхових гербіцидів - самі-найранні.

При використанні безгербіцидної технології - середні (через 10-15 днів після початку польових робіт - квітень) і пізні (травень), для того щоб можна було знищити бур'яни за допомогою культивації

### **Догляд за посівами.**

Після посіву проводять обробку ґрунту до сходів гербіцидом. На протязі всієї вегетації проводять обробку гербіцидами, інсектицидами, при наявності хвороб обробляють фунгіцидами та регуляторами росту.

### **Збирання урожаю**

Збирають сояшник комбайном (JOHNDEERE 9760 STS і CLAAS LEXION 560), із спеціальними жатками.

## **Технологія вирощування кукурудзи в господарстві сорт ДКС 3050**

**Попередники**( соя ,оз.пшениця ,соняшник)

### **Обробіток ґрунту**

Технологічні процеси.

- Дискування ; дискування проводять після збирання основного урожаю на глибину 14-16 см , і перед сівбою на глибину 8-12 см.(JOHNDEERE 9400 + LEMKEN).

- Коткування (КЗК-3 + МТЗ-82).

- Боронування до 10 смв залежності від типу ґрунту (звичайні борони + МТЗ-82).

### **Внесення добрив**

Добрива вносять під час сівби ( гранульований гній).В дозі 70 кг/га

### **Підготовка насіння**

Насіння кукурудзи до сівби найбільш якісно готують на насінневих заводах. Воно повинно мати високу схожість - 95%, і енергію проростання 90%, що особливо важливо для одержання дружних сходів, формування вирівняних посівів. Його висушують до вологості 13-14%, калібрують, протруюють препаратами фунгіцидної та інсектицидної дії.

### **Сівба**

Сіють кукурудзу пунктирним способом з міжряддями 70 см з допомогою сівалки(KINZE 3600) на глибину в 6 см. . Норма висіву 40 тис/га або 20кг/га.

Кукурудзу на зерно і силос сіють, коли температура ґрунту на глибині 10 см становить 10-12°C. 10-20 квітня.

### **Догляд за посівами.**

Після посіву поля ґрунт обробляють до сходивим гербіцидом. На протязі всієї вегетації кукурудзу обробляють гербіцидами, інсектицидами, та при наявності хвороб обробляють фунгіцидами.

**Збирання врожаю.** Кукурудзу на зерно збирають при фізіологічній стиглості за вологості зерна не більшої за 35-40% зернозбиральними комбайнами(JOHNDEERE 9760 STSi CLAASLEXION 560).



## 7. ОХОРОНА ПРАЦІ

Визначення поняття охорони праці дається в ст. 1 Закону України від 14 жовтня 1992 р. «Про охорону праці». Охорона праці — це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. В поняття охорони праці входять і всі ті заходи, що спеціально призначені для створення особливих полегшених умов праці для жінок і неповнолітніх, а також працівників зі зниженою працездатністю.

Охорону праці і здоров'я громадян віднесено до пріоритетних напрямків соціальної політики України. Так, Конституція України одним з основних соціальних прав громадян визначає право кожного на належні, безпечні й здорові умови праці, встановлює, що використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється.

### Основні законодавчі акти про охорону праці

Конституція України, Закони України "Про охорону праці", "Про охорону здоров'я", "Про пожежну безпеку", "Про використання ядерної енергії та радіаційний захист", "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", "Про загалнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності", Кодекс законів про працю України.

В Основному Законі України - Конституції питанням охорони праці присвячено статті 43, 45 та 46.

У ст. 43 Конституції України записано: "Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується", "Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом"; "Використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється".

"Кожен, хто працює, має право на відпочинок" (ст. 45 Конституції України).

Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи у нічний час.

У тексті ст. 46 Конституції України наголошено на тому, що "громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом".

Основним законодавчим документом у галузі охорони праці є Закон України "Про охорону праці", дія якого поширюється на юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, та на всіх працюючих.

Завдання охорони праці:

- проектування підприємств, технологічних процесів і конструювання обладнання з обов'язковим виконанням вимог охорони праці;
- знаходження оптимальних співвідношень між різними факторами виробничого середовища, що дозволяє забезпечити мінімум несприятливого впливу їх на здоров'я працівників;
- встановлення, законодавче оформлення визначених норм кожного з несприятливих або небезпечних факторів, систематичний контроль за їх застосуванням;
- розробка конкретних заходів щодо покращення умов праці та забезпечення її безпеки на основі застосування у виробництві новітніх досягнень науки і техніки;
- застосування раціональних засобів захисту працівників від впливу несприятливих факторів виробничого середовища, а також втілення організаційних заходів, які нейтралізують або послаблюють ступінь їх впливу на організм людини;
- розробка та застосування методів і засобів оцінки ефективності заходів з охорони праці, що плануються і здійснюються.

Господарство дотримується всіх правил техніки безпеки. Травматичних випадків і НС не було .

## 8. ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В ході виробничої практики я оволодів знаннями агронома. Він передав свій досвід мені. Я приймав участь в сівбі ріпаку. Навчився виставляти норму висіву на сівалках, спостерігав за всіма процесами які відбувалися. Агроном навчив мене як визначати кількість посівного матеріалу на одну посівну одиницю, також визначав відстань насіння у рядку. Приймав участь у дискуванні полів, визначав рихлість ґрунту та вміст в ньому вологи. Також приймав участь в обробці посівів пестицидами. Оскільки цей процес проводять вечором та в ночі, я на протязі місяця перебував на нічних чергуваннях та навчився складати таблиці на норми виливу розчинів. Перебував на жнивах, визначав вміст вологи в зерні, навчився визначати потенційну врожайність. Також ми проводили моніторинг посівів сої, визначали вміст в ній азоту та шукали шкідників які могли їй зашкодити. Приймав участь у обробці посівів кукурудзи інсектицидами за допомогою гелікоптера. Мені сподобалось працювати помічником агронома, це досить важко але не фізично а морально.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Возделывание зерновых / Д. Шпаар, А. Н. Постников, Н. Маковски - М.: Агропромиздат, 1988-33с.
2. Довідник з вирощування озимої пшениці / В.Г. Влох, М.Я. Бомба, В.В. Лихочвор - Львів. - Українські технології, 1998- 149с.
3. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта (с основами статической обработки результатов исследований) - 5-е изд., доп. и перераб.- М.: Агропромиздат. 1925.-351с.
4. Гордієнко В.П., Недвига М.В., Осадчий О.С., Осінній М.Т. основи ґрунтознавства і землеробства.-К., 2000.-390с.
5. Зінченко О.І. та ін. Біологічне рослинництво.-К.: Вища школа, 1996.-239с.
6. Калашников К.Я. Повышение всхожести семян с помощью протравления // химия в сельском хозяйстве. - 1988, -№3- с. 48-52.
7. Лихочвор В.В. рослинництво: Технології вирощування сільськогосподарських культур. К.: ЦНЛ, 2004-808с .
8. Лихочвар В.В., Проць Р.Р. Озима пшениця.-Львів: НВФ «Українські технології», 2002.- 88с.
9. Монастарський О.А. Биозащита зерновых культур от токсических микроорганизмов // защита и карантин растений. - 2003.-№2. -С.5-8.
10. Ніколаєв Є.В., Ізонтів А.М. Пшениця в Криму. - Сімферополь: СОНАТ, 2001,- 288с.
11. Охорона праці в галузі сільського господарства: Навчальний посібник/ І.П. Осадчук, М.М, Сачун, П.І. Осадчук, Т.В. Сталярова - Одеса: Виробництво Бабашин. 2007-480с.
12. Пшениця. Технічні умови: ДСТУ 3769-2009.-Чинний від 01.07.09.-К.: 2009-16с.
13. Реєстр сортів України. -К.: 2009-51с.
14. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.-К.:

Інвестмаркетинг, 2008.-94с.

15. рослинництво: Підручник/С.М. Каленська, О.Я. Шевчук- К.: НАУУ, 2005-502с.
16. Танчик С.П. , Дмитришак М.Я., Алімов Д.М. та ін. Технології виробництва продукції рослинництва. Підручник.- К.: Слово,2002.- 1000с.
17. Улін О.Л. Обґрунтування строків сівби нових сортів пшениці озимої // Вісник аграрної науки. - 1999,-№10.-с.29-32
18. Фізіологія і біохімія сільськогосподарських рослин / Під ред. Н.Н. Трейтнова.- М.: Колос, 1998,-640с.
19. Агрохімія: Підручник/ М.М. Городній, А.В. Бикін, Л.М. Нагаєва.- 2003,-786с.
20. Ґрунтознавство з основами геології. Навч посібник/о.Ф. Гнатенко, Л.Р. Петренко, С.В, Вітвицька.-К.: Оранта, 2005.-648с.
21. Загальне землеробство/ за ред В.О. Єщенка.-К.: Вища Школа, 2004,-336с.
22. Женега Т.П., Технологія збирання і переробки продукції рослинництва/ Г.П. Женега, В.І. Шемавн'юв, О.М. Олексюк - Полтава , 2003-420с.
23. Практикум з землеробства/ за ред. М.С Кравченко, З.М. Томанівського.-К.:  
Мета

**БЛАНК  
РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕВІРКИ ПРОХОДЖЕННЯ  
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ  
ФАКУЛЬТЕТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ  
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

„\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Спеціальність Агрономія  
Курс 3 курс

Назва бази практики ТОВ Крошівський кандидатський завод  
Місце розташування Сумська обл. м. Крошівці вул. Транспортна 34

**Присутні студенти**

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис студента	Наявність щоденника практики
	<u>Будиван Олександр Юрійович</u>	<u>[Підпис]</u>	

**Відсутні студенти**

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Причина відсутності

Характеристика умов проходження практики \_\_\_\_\_

Виконання календарного плану-графіку поетапного написання дипломної роботи (п. 2.1., 2.2.) \_\_\_\_\_

Зауваження керівника практики від Сумського НАУ \_\_\_\_\_

Керівник від бази практики

[Підпис] Фішечко А.М.  
(підпис, прізвище)

Керівник практики від СНАУ

[Підпис] Раджанко М.В.  
(підпис, вчене звання, прізвище)

ХАРАКТЕРИСТИКА  
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Буцубана Олександр Юрійович 3 курс спеціальність  
Агрономія факультет Агротехнологій та природокористування  
(прізвище, ім'я, по батькові, курс, спеціальність, факультет)

Проходив виробничу (технологічну, переддипломну) практику в  
ш. Крошівський сумський обл

ТОВ Крошівський комбикормовий завод  
(назва господарства, підприємства, установи, місце розташування)

з 20 травня по 20 липня

Назвати види робіт, у яких брав участь практикант, ступінь проявлених  
ним умінь і навичок, відношення його до роботи За час проходження

виробничої практики Буцубан Олександр Юрійович добре  
зорієнтований щодо як збудити, спеціальність у сфері  
агрономії. Краще усе вчав у підготовці ґрунту  
свої оприлюднювати та зготувати сіялку а також  
сумськостанції. На практиці уміло проаналізував  
свої умови та відновити умови та навички  
агрономів. До роботи ставився відповідально

Виконання громадських доручень, контакт з колективом Добробільно  
та добросовісно виконував всі поставлені задачі  
Добре налагодив контакт з колективом

Зауваження щодо виконання програми практики і організаторських  
здібностей практиканта, готовність до самостійної роботи За часом не має  
готовий до самостійної роботи.

Зауваження фахового характеру Немає

Зауваження дисциплінарного характеру Немає

Кількість прогулів Немає

Оцінка за практику "Добробільно"  
(відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

Дата "27" липень 2009р.



В.С.  
(підпис)

Вигрушченко О.М.  
(прізвище та ініціали)

Керівник практики від господарства  
(підприємства, установи)

В.С.  
(підпис)

Димонь В.М.  
(прізвище та ініціали)

### ПОВІДОМЛЕННЯ

студент Сумського національного аграрного університету

Будіван Олександр Юрійович  
(прізвище, ім'я, по батькові)

3 курсу факультету агротехнологій та природокористування спеціальності Агроналія  
прибув „20” травня 2019 року до 26.07.2019 р  
(назва підприємства, організації, установи)

і приступив до практики. Наказом по підприємству (організації, установі)  
від „20” травня 2019 року № 4 студент Будіван О.Ю  
зарахований на посаду штатну роботу агронома  
(штатну дублером, штатну роботу, практикантом)

агроном району Шведосько М.П  
(штатні посади назвати конкретно)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

голубиний агроном Шведосько М.П  
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

✓



Андрущенко О.М.  
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

“ ” 20 року

Керівник практики від Сумського національного аграрного університету

кафедра ботаніки  
(назва кафедри, циклової комісії)

[Signature]  
(підпис)

Горішній Родіон М.В  
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

“ ” 20 року



ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

студента Вуївана Олексія Юрійовича  
(прізвище, ім'я, по батькові)  
Факультет агротехнологій та природокористування \_\_\_\_\_  
Кафедра, циклова комісія Рослинництва  
освітньо-кваліфікаційний рівень "Бакалавр"  
напрямок підготовки "Агрономія"  
спеціальність Агрономія  
(назва)  
3 курс, група АГР-1001-1

Студент Буцiban Олексій Юрійович  
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство (організацію, установу)

"20" травня 20 18 року

Фісмен В.М. заст. дир.  
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)



Вибув з підприємства (організації, установи)

"28" червня 20 18 року

директор Андрющенко О.М.  
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Аксент  
(підпис, печатка)

## Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання	
		1	2	3	4	5		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Ознайомлення з технікою безпеки	20.05						<i>Міша</i>
2	Підготовка ґрунту до посіву (підпування) висівки карбаміду додків	21.05						<i>Міша</i>
3	Сітка кукурудзи	24.05						<i>Міша</i>
4	Обробка посівів кукурудзи гербіцидами	26.05						<i>Міша</i>
5	Обробка посівів соєвих ґербіцидами	27.05						<i>Міша</i>
6	Обробка посівів соєвих ґербіцидами	30.05						<i>Міша</i>
7	Обробка посівів соєвих ґербіцидами	31.05						<i>Міша</i>
8	Моніторинг посівів кукурудзи	05.06						<i>Міша</i>
9	Робота з документацією та наміром			15.06				<i>Міша</i>
10	Обробка кукурудзи за допомогою опресованих калієвих патріотів			26.06				<i>Міша</i>
11	Візи потенційної втраченої оз пшениці			05.07				<i>Міша</i>
12	Позаток пшениці	06.07						<i>Міша</i>
13	Мушкетерія та висівки азотних добрив	10.07						<i>Міша</i>
14	Моніторинг посівів соєвих	11.07						<i>Міша</i>
15	Моніторинг посівів соєвих	13.07						<i>Міша</i>
16	Моніторинг посівів соєвих	14.07						<i>Міша</i>
17	Трасування соєвих	15.07						<i>Міша</i>
18	Трасування соєвих	26.07						<i>Міша</i>

Керівники практики:  
від Сумського НАУ

*Міша*  
(підпис)

*Радченко І.В.*  
(прізвище та ініціали)

від підприємства (організації, установи)

*Міша*  
(підпис)

*Міша І.П.*  
(прізвище та ініціали)

## Робочі записи під час практики

20.05.2019 року. Я прибув на підприємство ППОВ "Криворізький Кошдікорисівний Завод". Ознайомився з технікою безпеки та провів навчальний огляд для роботи з посміщачами з 27 травня по 28 травня і передував на підготовці ґрунту до посівних робіт а саме на дискування дискуванням за допомогою дискових борони (LEMKEN) та трактора (JON REERE 9410) Також одночасно з цим проводилось внесення карбамідних добрив за допомогою трактора Jon Reere 7830 та розкидача AMAZON.

З 27 травня по 30 травня я передував на обробітку посівів кукурудзи гербіцидом "Штаєрлон Вайр" компанії Bayer препаративна форма шпательна диселюція Діючі речовини: флуазифурон 37,5 г/л + іодоциперифурон метил 10 г/л + ципрофлюорид 1,5 г/л борючись з одорізними та багаторізними шкідливими бур'янами (а особливо з надзвичайно швидко та агресивною при обробітку бур'янів посміщачами використовували також техніку MT3 1221 та агрегують Case Patriot 331.03 по 10.06 я передував на обробітку соевих посівів гербіцидом шпательна також він діє як регулятор росту обробляючи також агрегатом Case Patriot 331.03 з борою та газони з препаративним.

З 10.06 по 20.06 я передував на обробляванні кукурудзи

з 20.06 по 10.07 я передував на дуб відновданьки на забезпечення людей кашею а саме есенцією в Київській області районі а саме в Переміштані, районі Мокраєво це заготовили туди і розвозили по людей

потом есенцією практиці дуб відновданьки за заготовили есенцією в с. Вайгороді Сергійсько-Синь Коронівському районі з техніки дуба закріплено 2 есенціальні каші Class 3000 та 4 каші з Jon Reere на есенціальні розробували та трамбували есенцією в есенціальних шлях на Веселій селі люди відновданьки та рохоту також кашею привезено кашу з есенцією за дуб заготовили по 2000 тон. з ~~ваго~~

## Відгук і оцінка роботи студента на практиці

ТОВ «Кролевецький комбикормовий завод»  
(назва підприємства, організації, установи)

Студент Александр Юрійович провів виробничу практику в ТОВ «ККЗ» з 20 травня по 28 червня 2019р.

В процесі проходження виробничої практики студент ознайомився з структурою і штатом господарства, дізнався про роботу автоматизованої перау що є на підприємстві. Приймав активну участь у польових роботах. Надбавками зобов'язався що буде поставити студенту бажане скотомо та ешмаїно в окремі поставські біржники.

Керівник практики від підприємства (організації, установи)



Фішечка І.М.  
(прізвище та ініціали)

«    »    20    року

### Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Студент Буйвал Олексій Юрійович під час проходження виробничої практики на підприємстві приймав участь в наступних видах робіт:

сівба кукурудзи на зерно та силос, ріпаку ярого, пшениці ярої  
обприскування кукурудзи на силос та зерно, обприскуванні та збиранні пшениці озимої.

Програму виробничої практики виконав у повному обсязі.

До роботи ставився сумлінно, порушень трудової дисципліни не мав.

До техніки ставився дбайливо, із зацікавленістю. Проявляв ініціативу та вміння застосовувати набуті теоретичні знання у практичних цілях.

Ознайомився із структурою підприємства.

На практиці зарекомендував себе в цілому позитивно.

### Висновок керівника практики від Сумського НАУ про проходження практики

Буйвал О. Ю. проходив виробничу практику в умовах ТОВ "Кролевецький комбікормовий завод".

За період проходження виробничої практики проявив себе як сумлінний працівник, надійний, відповідальний, цілеспрямований спеціаліст. Всю доручену роботу виконував старанно. Намагався опанувати нові знання, щоб бути ще більш корисним на місці практики. При роботі з користувачами, яким знадобилась технічна підтримка, вів себе тактовно.

Швидко орієнтується та правильно діє в складних ситуаціях. Поставлені завдання виконує своєчасно та якісно.

В колективі зарекомендував себе з позитивного боку. Службову та виконавчу дисципліну під час проходження виробничої практики не порушував. З працівниками ввічливий, товариський.

Зауваження стосовно студента-практиканта відсутні у зв'язку із надійним рівнем виконання поставлених завдань та дотримання трудової дисципліни.

Дата складання заліку „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

Оцінка:

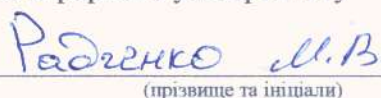
за національною шкалою \_\_\_\_\_  
(словами)

кількість балів \_\_\_\_\_  
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS \_\_\_\_\_

Керівник практики від Сумського національного аграрного університету

  
(підпис)

  
(прізвище та ініціали)